

درد بی‌درماتی به نام امید

محمود درویش
شاعر برجسته فلسطینی

ترجمه: کاوه شجاعی

مایه خرسندی عمیق و افتخار من است که به شما در این بهار خون‌بار سرزمینم خوشامد بگویم، سرزمینی که پیش‌تر به دو چیز شهره بود: عشق و آرامش. دیدار شجاعانه شما در جریان این محاصره بی‌رحمانه یک روش شکستن محاصره است. حضور شما در اینجا این احساس را به ما می‌بخشد که دیگر در انزوا نیستیم. حالا ما می‌فهمیم که وجدان بین‌المللی، که شما نماینده آن هستید، هنوز زنده است و هم توانایی اعتراض دارد و هم می‌تواند طرف عدالت را بگیرد. شما ما را مطمئن کردید که نویسندگان همچنان در جنگ برای آزادی و پیکار علیه نژادپرستی نقش مهمی ایفا می‌کنند.

این مسوولیت‌پذیری فقط در متون ادبی نباید جلوه‌گر شود. در وضعیت‌های بحرانی و مصیبت‌های انسانی نویسنده باید در زندگی واقعی هم نقشی اخلاقی ایفا کند تا هم از لحاظ ادبی به کمال نزدیک شود و هم آگاهی عمومی را به سمت ارزش‌های والاتر رهنمون سازد، که این دومی جامعه را نسبت به حق آزادی حساس می‌کند. اقدام امروز شما پیام انسجام و همدردی را به ملت ما منتقل کرد.

می‌دانم که در حضور شما خداوندان کلمه نیازی به زبان‌آوری نیست؛ شاید هم کلمات ما باید به اندازه حقوق‌مان ساده باشد: ما در این سرزمین به دنیا آمده‌ایم و اهل این سرزمین هستیم. ما نه مادر دیگری می‌شناسیم و نه زبان دیگری را زبان مادری خود می‌دانیم. ما اعتقاد داریم که زمین، خداوند یا گذشته در انحصار هیچ‌کسی نباید باشد. به علاوه تاریخ نه عادلانه است و نه زیبا، اما وظیفه ما، به عنوان انسان، این است که آن را انسانی کنیم چرا که ما هم‌زمان هم قربانی تاریخ هستیم و هم آن را می‌سازیم.

و در این میان هیچ چیز روشن‌تر از حقیقت فلسطینی و حقوق فلسطینیان نیست: این کشور ما است، و ما حالا در بخش کوچکی از بخشی از سرزمین مادری‌مان حضور داریم؛ سرزمین واقعی ما، نه کشور اسطوره‌ای‌مان. این اشغال، یک اشغال از طرف خارجی‌ها است و نمی‌توان نام دیگری بر آن گذاشت.

ما راه‌حل سیاسی مبتنی بر اصل دو ملت- دو کشور را پذیرفته‌ایم. ما تنها بر حق‌مان برای زندگی عادی، برای داشتن کشوری مستقل، در زمین‌هایی که در سال ۱۹۴۷ اشغال شدند پای فشرده‌ایم، که بیت‌المقدس شرقی را دربرمی‌گیرد. باید راه‌حلی عادلانه برای مشکل پناهندگان پیدا شود و باید شهرک‌سازی استعمارگرانه به پایان برسد. این تنها مسیر واقع‌گرایانه برای دستیابی به صلح و پایان چرخه باطل مرگ و خشونت است.

وضعیت کنونی کشور ما نیاز به توضیحی ندارد؛ اوضاع آنچنان که اسرائیلی‌ها می‌گویند داستان دو ملت نیست؛ ماجرا، ماجرای اشغال است. مقاومت در برابر اشغال نه تنها حق که وظیفه انسانی ماست که وضعیت ما را از بردگی به آزادی تغییر می‌دهد. کوتاه‌ترین راه برای دستیابی به صلح، آزادی فلسطینیان از اشغال است و آزادی اسرائیلی‌ها از توهمی است که باعث می‌شود به فکر کنترل زندگی دیگر مردمان بیفتند. اشغال اعلام جنگی است به زندگی عادی ما، به رویاهای ما و حتی به بدن‌های ما.

با این همه ما درد بی‌درماتی داریم به اسم امید. امید به آزادی و استقلال. امید به زندگی عادی که در آن ما نه قهرمانیم و نه قربانی. امید به اینکه کودکان ما با آرامش به مدرسه بروند و زنان باردار در آرامش بچه به دنیا بیاورند؛ آن هم در بیمارستان و نه در ایست بازرسی. امید به اینکه شاعر به جای خون، زیبایی را ببیند و رنگ سرخ گل‌ها را و امید به اینکه رام‌الله دوباره شهر عشق شود و آرامش.

* این سخنرانی در آخرین روزهای مارس ۲۰۰۲، در جریان دیدار ۸ عضو پارلمان بین‌المللی نویسندگان از شهر رام‌الله انجام شد. رام‌الله که در آن زمان مقر یاسر عرفات رئیس وقت دولت خودگردان بود در محاصره اسرائیلی‌ها قرار داشت.

منبع: اعتماد ملی